

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ

ІНДИВІДУАЛЬНА ПОДАТКОВА КОНСУЛЬТАЦІЯ від 18.11.2021 р. № 4402/ІПК/99-00-04-03-03-06

Щодо внесення власних коштів на розрахунковий рахунок фізичною особою - підприємцем - платником єдиного податку, який відкрито для здійснення підприємницької діяльності

Державна податкова служба України, керуючись ст. 52 Податкового кодексу України (далі – Кодекс), розглянула звернення щодо внесення власних коштів на розрахунковий рахунок фізичною особою - підприємцем - платником єдиного податку, який відкрито для здійснення підприємницької діяльності, та в межах компетенції повідомляє, що відповідь надається з урахування фактичних обставин, викладених у зверненні.

Платник податків у своєму зверненні повідомив, що є фізичною особою – підприємцем – платником єдиного податку та у звітному податковому періоді вносить на свій поточний рахунок у банку, відкритий для здійснення підприємницької діяльності, суму готівки, яка на момент внесення вже була врахована в обліку та при цьому в платіжному документі зазначено призначення платежу – виручка за певний період.

Таким чином, платник податків просить надати індивідуальну податкову консультацію щодо включення до доходу платника єдиного податку суму власних коштів, внесених на поточний рахунок для забезпечення своєї підприємницької діяльності.

Згідно зі статтею 42 Господарського кодексу України (далі - ГКУ) підприємництво – це самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання доходу.

Відповідно до статті 44 ГКУ підприємництво здійснюється на основі вільного вибору підприємцем видів підприємницької діяльності, самостійного формування підприємцем програми діяльності, встановлення цін на продукцію та послуги відповідно до закону, комерційного розрахунку та власного комерційного ризику, вільного розпорядження прибутком, що залишається у підприємця після сплати податків, зборів та інших платежів, передбачених законом.

Правові засади застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, а також справляння єдиного податку встановлено главою 1 розділу XIV Кодексу.

Порядок визначення доходів та їх склад для платників єдиного податку першої – третьої груп визначено у статті 292 Кодексу.

Відповідно до підпункту 1 пункту 292.1 статті 292 Кодексу доходом платника єдиного податку фізичної особи - підприємця є дохід, отриманий протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (готівковій та/або безготівковій); матеріальній або нематеріальній формі, визначеній пунктом 292.3 статті 292 Кодексу. При цьому до доходу не включаються отримані такою фізичною особою пасивні доходи у вигляді процентів, дивідендів, роялті, страхові виплати і відшкодування, доходи у вигляді бюджетних грантів, а також доходи, отримані від продажу рухомого та нерухомого майна, яке

належить на праві власності фізичній особі та використовується в її господарській діяльності.

Крім того, перелік доходів, які не включаються до складу доходу платника єдиного податку, визначено пунктом 292.11 статті 292 Кодексу.

Датою отримання доходу платника єдиного податку є дата надходження коштів платнику єдиного податку у грошовій (готівковій або безготівковій) формі, дата підписання платником єдиного податку акта приймання-передачі безоплатно отриманих товарів (робіт, послуг) (пункт 292.6 статті 292 Кодексу).

Постановою Національного банку України від 12.11.2003 № 492 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 01 квітня 2019 року № 56) затверджена Інструкція про порядок відкриття і закриття рахунків клієнтів банків та кореспондентських рахунків банків - резидентів і нерезидентів (далі – Інструкція), відповідно до пункту 5 розділу I якої клієнти мають право відкривати рахунки в будь-яких банках України відповідно до власного вибору для забезпечення своєї господарської/підприємницької/інвестиційної/незалежної професійної діяльності / діяльності, яка не пов'язана з підприємницькою, і власних потреб.

Згідно з пунктом 14 розділу I Інструкції за поточними рахунками, що відкриваються банками клієнтам-резидентам у національній валюті, здійснюються всі види розрахунково-касових операцій відповідно до умов договору та вимог законодавства України.

Забороняється використовувати поточні рахунки фізичних осіб, що відкриваються для власних потреб, для проведення операцій, пов'язаних із здійсненням підприємницької та незалежної професійної діяльності. За поточними рахунками в національній валюті фізичних осіб - резидентів здійснюються всі види розрахунково-касових операцій відповідно до умов договору та вимог законодавства України, які не пов'язані із здійсненням підприємницької та незалежної професійної діяльності.

Крім того, Законом України від 14 липня 2020 року № 786-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо функціонування електронного кабінету та спрощення роботи фізичних осіб – підприємців» (далі – Закон № 786) зокрема, внесені зміни до пункту 296.1 статті 296 Кодексу.

Так, з 01 січня 2021 року згідно з пунктом 296.1 статті 296 Кодексу фізичні особи - підприємці - платники єдиного податку першої і другої груп та платники єдиного податку третьої групи, які не є платниками податку на додану вартість, ведуть облік у довільній формі шляхом помісячного відображення отриманих доходів.

Облік доходів та витрат може вестися в паперовому та/або електронному вигляді.

Для цілей оподаткування платники податків зобов'язані вести облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, на підставі первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавством (абзац перший пункту 44.1 статті 44 Кодексу).

Слід зазначити, що наказом Міністерства фінансів України від 26.11.2020 № 728 «Про визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства фінансів України від 19 червня 2015 року N 579» з 01 січня 2021 року втратили чинність форми Книги обліку доходів, Книги обліку доходів і витрат та порядки їх ведення, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 19.06.2015 № 579, та скасовано реєстрацію книг у податкових органах.

Проте, зміни, запроваджені з 01.01.2021 Законом № 786 щодо форми обліку доходів і витрат у довільній формі (в паперовому вигляді (зошиті, журналі тощо) чи в електронному вигляді (в електронній таблиці у файлі Excel, Word тощо)), не скасовують обов'язку дотримуватися платниками єдиного податку першої - третьої груп вимог заповнювати податкову декларацію платника єдиного податку - фізичної особи - підприємця (далі - податкова декларація) на підставі первинних документів у відповідності до норм пункту 44.1 статті 44 Кодексу, які мають право вивчати та перевіряти контролюючі органи під час проведення перевірок згідно з підпунктом 20.1.6 пункту 20.1 статті 20 Кодексу.

Отже, кошти, що надійшли на розрахунковий рахунок, який відкрито фізичною особою для здійснення підприємницької діяльності, і які є власними коштами такої фізичної особи, включаються до доходу фізичної особи - підприємця - платника єдиного податку, з врахуванням вимог статті 292 Кодексу.

Відповідно до пункту 52.2 статті 52 Кодексу індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.